

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2023/093 van:

mevrouw XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Longcare 1D (De Woenselse Poort), onderdeel van GGzE, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 14 oktober 2023 een klaagschrift, gedateerd op dezelfde dag, van mevrouw XXXX, hierna te noemen klagster.

De klachtencommissie ontving op 27 oktober 2023 een verweerschrift van mevrouw mr. XXXX, juriste van de Woenselse Poort, hierna te noemen verweerster, in reactie op de klacht van klagster.

Beide partijen hebben aangegeven dat zij afzien van een toelichting tijdens een mondelinge behandeling en dat zij graag een schriftelijke afwikkeling van de klacht wensen. De klachtencommissie heeft daarop afgezien van het inplannen van een mondelinge behandeling van de klacht omdat zij zich voldoende geïnformeerd acht.

De klachtencommissie heeft dus besloten om gebruik te maken van haar bevoegdheid om een klacht schriftelijk te behandelen.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op het feit dat de post van klagster zonder haar wordt open gemaakt, zowel haar privé post als post afkomstig van haar advocaat

3. De feiten en standpunt klagster

Klagster is opgenomen in het kader van een TBS met dwangverpleging op de afdeling Longcare 1D van de Woenselse Poort, onderdeel van GGZE. Op deze afdeling zijn huisregels van toepassing en op deze afdeling geldt een bepaald beveiligingsregime, waarover hierna meer. Op 14 oktober 2023 blijkt uit de rapportage van deze dag dat klagster op die dag een reeds geopende brief had ontvangen van haar advocaat. Deze reeds geopende brief is aan klagster overhandigd en klagster klaagt erover dat dit niet correct is en dat zulks al vaker is gebeurd. Klagster verzoekt hierover het oordeel van de klachtencommissie.

4. Standpunt van verweerster

Verweerster is van mening dat de klacht niet ontvankelijk dient te worden verklaard en subsidiair dat de klacht ongegrond is. De klacht is volgens verweerster niet ontvankelijk omdat de klacht niet kan worden gekwalificeerd onder één van de klachtgronden van de Wvggz. Er kan volgens de klachtgronden van artikel 10.3 Wvggz niet geklaagd worden over de inhoud van huisregels, alleen over het ontbreken van huisregels en over de noodzakelijkheid en proportionaliteit ervan. Er kan niet worden geklaagd over de huisregels op zichzelf. Subsidiair is verweerster van mening dat de klacht ongegrond is omdat er geen sprake is van een situatie zoals bedoeld in artikel 8.14 Wvggz, namelijk het onderzoeken van de post van een betrokkene ter voorkoming van een noodsituatie. Zo een situatie deed zich namelijk niet voor.

In de huisregels van de Woenselse Poort is geregeld dat post geadresseerd aan een geadresseerde geopend wordt in aanwezigheid van die geadresseerde vanwege controle op contrabande waarbij echter de privacy van een geadresseerde wordt gewaarborgd. In het geval van klagster was de post

aan de postbus van de Woenselse Poort geadresseerd zonder de vermelding van de afdeling waar klaagster verbleef. Om die reden is de post buiten aanwezigheid van klaagster geopend teneinde na te gaan naar welke afdeling de post doorgezeten diende te worden.

Verweerster is van mening dat het niet wenselijk is dat post buiten aanwezigheid van een geadresseerde, zoals klaagster, geopend wordt, maar de reden daarvoor was in het onderhavige geval dat de post niet aan de juiste afdeling was geadresseerd zodat de post wel geopend moest worden om na te gaan naar welke afdeling de post doorgezeten moest worden. Verweerster zal binnen de instelling nagaan of deze werkwijze nader vastgelegd dient te worden en met waarborgen omkleed zou dienen te worden om het openen van post buiten aanwezigheid van een geadresseerde voorkomen kan worden.

5. Bevoegdheid van de klachtencommissie

Op grond van artikel 10:3 lid 1 onder k Wvvgz kan een patiënt op wie verplichte zorg van toepassing is, zoals in het kader van een TBS met dwangverpleging, klagen over artikel 8.15 Wvvgz, te weten over het al dan niet beschikbaar zijn van een passende huisregels en over de noodzakelijkheid en proportionaliteit daarvan.

Ook kan worden geklaagd over het al dan niet terecht toepassen van verplichte zorg, zoals ex artikel; 8.14 Wvvgz ter voorkoming van een noodsituatie het onderzoeken van iemands post. Klaagster klaagt echter niet over het al dan niet beschikbaar zijn van huisregels of over de noodzakelijkheid of proportionaliteit daarvan en ook niet van het openen van post in het kader van het voorkomen van een noodsituatie.

Dat betekent dat de klachtencommissie niet bevoegd is om van de klacht van klager kennis te nemen.

Anders dan verweerster stelt is de klacht van klaagster dus niet niet-ontvankelijk (dat zou bijvoorbeeld het geval zijn als klaagster opnieuw klaagt over een zelfde klacht of als zij klaagt over één van de andere klachtgronden ex artikel 10.3 Wvvgz terwijl de feitelijke grondslag voor zo'n klacht ontbreekt) maar is de klachtencommissie in het geheel niet bevoegd om van de klacht van klaagster kennis te nemen omdat die klacht geen deel uitmaakt van de limitatieve klachtgronden ex artikel 10.3 Wvvgz. Om die reden zal de klachtencommissie zichzelf dus onbevoegd verklaren om van de klacht van klaagster kennis te nemen. Klaagster kan haar klacht bij de Raad van Bestuur van de instelling indienen.

6. Overweging ten overvloede

De klachtencommissie merkt ten overvloede het navolgende op.
In de huisregels van de Woenselse Poort is opgenomen:

10. POST

U kunt post ontvangen en versturen. De medewerkers van de afdeling zorgen ervoor dat uw post bij de postkamer terecht komt. Als iemand post naar u wil sturen moet hij dat doen naar het adres van Dr. Poetlaan 42 met daarbij uw naam en de afdeling waar u verblijft. De post die u ontvangt komt binnen via het behandelteam en wordt aan u persoonlijk uitgereikt. Alle post wordt onder toezicht van sociotherapie geopend en gecontroleerd op contrabande. Uiteraard wordt hierbij de privacy gewaarborgd en wordt de post zelf niet gelezen.

De klachtencommissie is van oordeel dat deze huisregels op zich genomen een behoorlijke en adequate regeling bevatten inzake het openen van post die voor cliënten van de Woenselse Poort bestemd is. Deze post wordt immers in aanwezigheid van de betrokkende geopend en daarbij wordt de privacy gewaarborgd.

Het is dan ook in beginsel aan cliënten zelf om hen die aan een cliënt post willen versturen behoorlijk te informeren over het juiste adres en de juiste afdeling waar zij zich bevinden, in ieder geval om hun eigen advocaat daarover behoorlijk te informeren. Als degene die een cliënt een brief schrijft zonder de vermelding van de juiste afdeling of helemaal geen afdeling dan is het echter de vraag in hoeverre de instelling dan toch alleen op basis van de naam en het postadres van de Woenselse Poort moet kunnen identificeren voor wie de post bestemd is. De klachtencommissie is van oordeel dat in de gevallen waarbij zulks in alle redelijkheid mogelijk is, de post dan toch aan de betreffende afdeling ongeopend moet kunnen worden doorgestuurd. Alleen in de gevallen waarbij dat (nog) niet mogelijk is zal de instelling geen andere keuze hebben dan de post toch te openen teneinde te kunnen onderzoeken naar welke afdeling de post doorgezonden dient te worden. De klachtencommissie kan niet vaststellen in hoeverre dat in het onderhavige geval wel of niet mogelijk is geweest. Bij een al langer opgenomen cliënt kan de klachtencommissie zich voorstellen dat ook zonder de vermelding van de (juiste) afdeling het voor de instelling mogelijk moet zijn om de post aan de betrokken cliënt ongeopend door te sturen. Het hangt dus van de omstandigheden van het geval af.

De klachtencommissie heeft er kennis van genomen dat de instelling intern zal nagaan of de huidige werkwijze op één of andere manier kan worden vastgelegd en met (betere) waarborgen omkleed dient te worden. Dit is ook hetgeen de klachtencommissie de instelling aanbeveelt teneinde het grondrecht van het briefgeheim van een cliënt te kunnen waarborgen.

7. Beslissing

De klachtencommissie verklaart zich onbevoegd om van de klacht van klaagster over het openen van haar post kennis te nemen.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 30 oktober 2023 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. dr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.